اهلبیت (ع) په قرآن کښې

Download from:aghalibrary.com

کتاب پېژندنه

د کتاب نوم:------------------- اهلبیت په قران کښې

ژباړه:---------------------------- انورشاهین خانخېل

د چاپ کال:-------------۱۳۸۴ هـ ن (مطابق ۲۰۰۵م)

ډالۍ

دا ترجمه شوے کتاب په ډېر درناوی د پښتون اتل او د قلم او توري خاوند ستر خوشحال بابا (ع) په نوم ډالۍ کوم د چا چې رګ رګ ته د خداے د ګران رسول (ص) د پاکو اهلبېتو (ع) مینه رسېدلې وه او تل به یې ویل:

دوستداران د اهلبېت له اوره خلاص دی

بې دوستۍ یې عالَم کله مخلَّص دے

یا دا چې:

زهٔ دوستدار د دهٔ د آل یم

په دوستۍ کښې خوشحال یم

صلوات زما په واړو

تحیات زما په واړو

او بیا هم دعا کوي:

د خوشحال ختک دې حشر له هغو شي

چې دوستدار د پنجتن پاک چهارده معصوم دی

او په اخبر کښې په خپله عقیده تسلي څرګندوي:

د علی د آل په مدح کښې جنت دے　　　د خوشحال ختک په دا ده تسلي

او هم په دې پاکه مينه کښې ورته نواصبو او خوارجو د رافضي خطاب ورکړ او هغهٔ په خوشحالۍ دا خطاب وزغمهٔ او وې ويل

زهٔ خوشحال خټک په حُب د اهلبېتو   رافضي کړم، خارجي او اخراجي

رحمتونه دې وی په هغه غېرتی پښتون

انور شاهين خانخېل

شمېره	عنوان
١	اهلبېت (ع) خلک حق ته هدايت کوی
٢	اهلبېت (ع) صراط مستقيم
٣	اهلبېت (ع) مينځنۍ امت
۴	اهلبېت (ع) د اسلام او امان لاره
۵	اهلبېت (ع) د خدا ے پاک رسۍ
۶	اهلبېت (ع) شجره طيّبه
٧	د اهلبېتو (ع) ولايت د هدايت لاره
٨	اهلبېت (ع) د ذکر خاوندان
٩	له اهلبېتو (ع) سره د حضرت ادم (ع) تمسک
١٠	اهلبېت (ع) په مباهله کښې
١١	اهلبېت (ع) پاک او معصوم
١٢	له اهلبېتو (ع) سره مينه په امت واجب ده
١٣	اهلبېت (ع) صادقين
١۴	په اهلبېتو (ع) درود لېږل په امت فرض

د خپرونکې موسسې څو خبرې

د مهربان او بخښونکی لوی څښتن په نامه

قرآن مجيد هغه کتاب دے چې د خدا ے پاک لخوا د هغۀ د ګران رسول (ص) په پاک زړۀ باندې نازل شوے دے. دا هغه کتاب دے چې ټول حکمت او حق دے او د مطلق حق او حکيم له طرفه راغلے دے .د فضيلت په ټولو اړخونو او موضوع ګانو کې يې بيان او د خلکو په ملامت کې يې خبرې د حق او حکمت په بنياد دی, او له هيڅ اړخه ورته باطل نه شی داخلېدې.(١)

له نبی اکرم (ص) نه د نقل شويو حديثونو مطابق د قرآن مجيد يو شمېر ايتونه په اهلبيتو (ع) باندې تطبيق شوی دی او دا تطبيق دوه صورتونه لری: يا يې انطباق په دې لحاظ دے چې هغوی د ايت مبارك يو اهم او روښانه مصداق دی او يا يې انطباق په هغو ايتونو کې د يوې خاصې ځانګړتياوې د موجودګۍ په لحاظ دے. په بله معنا هغه ايت مبارك له اهلبيتو (ع) سره مختص دے او بل څوك پکښې نه شی شامېلېدې.له ابن مسعود (رض) نه روايت دے چې د خدا ے ګران رسول (ص) وفرمايل:" د خلکو دعوت کول او د هغوی مشريکول په ما او علی (ع) منتهی شوی دی, په مونږ کې يو هم

---

(١) سوره فصلت ۴۲ ايت لا يأتيه الباطل من بين يديه و من خلفه

د بت پرستش نه د ے کړے او سجده مو ورته نه ده کړي، نو هم په دې وجه خدا ے پاک زۀ پیغمبر او علی (ع) یې وصی وګرځوۀ (۱)

دا خبره چې د خدا ے ګران رسول (ص) ابراهیمی (ع) دعوت له ځان او حضرت علی (ع) سره منتهی وګڼۀ د دې ښودنه کوی چې د امامت شرائط چې څنګه په ما کښې جمع دی هماغه شان په حضرت علی (ع) کې جمع دی.

د خدا ے ګران رسول (ص) هغه ټول فضائل لری چې د امامت لپاره شرط د ے. هغه فضائل چې پکې له ظلم او بت پرستۍ نه پاکی شامله ده. او د حضرت علی (ع) لپاره د دعوت د انتها جمله او دا چې هغۀ هیڅکله بت ته سجده نه ده کړې او پرستش یې نه د ے کړے دا فضیلت د علی (ع) لپاره چې د خدا ے پاك د ګران رسول (ص) د پاکو اهلبیتو (ع) یو اهم مصداق د ے ثابتوی. (څکه خو کرم الله وجهه یواځې حضرت امام علی (ع) ته ویل شوی دی- مترجم)

---

(۱) روی الجمهور عن ابن مسعود قال: قال رسول الله (ص) فاءنتهت الدعوة اِلی و الی علی لم یسجد اَحدنا لصنم قطً فاتخذنی نبیاً واتخذ علیاً وصیاً (مناقبَ علی بن ابی طالب تالیف ابی الحسن بن محمد بن محمد الواسطی الجلابی الشافعیالشهیر بابن المغارلی،
(وفات ۴۸۳کال ۲۷۲-۲۷۷مخونه روایت ۳۲۲. دلائل الصدق ۲ ټوک ۱۳۹ مخ)

اهلبیت (ع) خلک حق ته هدایت کوی

وَمِمَّنْ خَلَقْنَا أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ (١) "او له هغو کسانو څخه چې مو پیدا کړل یو امت (ډله) داسې دے چې د حق په لور دعوت کوی (او په حق سره) عدل او انصاف کوی"

په تفسیر فهم القرآن کښې راغلی دی چې حضرت امام جعفر صادق (ع) د وَمِمَّنْ خَلَقْنَا أُمَّةٌ... ایت مبارک په تفسیر کښې فرمائی: دا ایت مبارک د آل محمد (ص) او اهلبیتو(ع) په شان کښې نازل شوے دے چې خلک د حق په لور لاربښوونه او هدایت کوی په داسې حال کښې چې خلک ترې سر غړونه کوی.

له حضرت ابن عباس نه نقل شوی دی چې د خدا ے پاک د دې کلام وَمِمَّنْ خَلَقْنَا أُمَّةٌ... په وضاحت کښې یې وویل: یعنې خلق مو کړو د حضرت محمد(ص) امت او له هغو څخه مو علی بن ابی طالب (ع) چې خلک د حق په لور هدایت کوی (١)

سید قطب د امت په توصیف کې وائی: " دا امت په خپله په حق ثابت دے او په هر وخت او هره موقع په حق باندې

---

(١) سورهٔ اعراف ١٨١ ایت

(٢) شواهد التنزیل ١ ټوک ٢٠٤ مخ عن ابن عباس فی قوله-عزوجل-وممن خلقنا امة... قال:یعنیمن امة محمد"امة" یعنی علی بن ابی طالب,"یهدون بالحق" یعنی یدعون بعدك یا محمد الیالحق "ویعدلون" فی خلافة بعدك...د غایة المرام په ٤٢٧- ٤٢٨ مخونو کښې په دې هکله دوه سنی حدیثونه او دولس شیعه حدیثونه نقل شوی دی.

عامل دے
او په ځمکه باندې د خدا ے د امانت ساتونکے دے."(۱)
دا مسلمه خبره ده چې مقصد ترې مطلق امت نه دے, ځکه چې ټول امت چې پکښې ټول مسلمانان شامل دی هغه خصوصیات نه لری چې پاس سید قطب بیان کړی دی. (چې انکارترې نه شی کېدې) پکار دی یو کس یا یو شمیر خاص کسان وی چې په ځمکه باندې په حق عامل او د الهی امانت ساتونکی وی او مناسبه دا وه چې سید قطب د داسې یو امت مصداق او نمونه کس یا کسان بیان کړې وې.
فخرالدین رازی په خپل تفسیر کې دا حدیث بیان کړے دے چې د خدا ے ګران رسول (ص) وفرمایل:ان من امتي قوما علي الحق حتي ینزل عیسي بن مریم (۲)"په تحقیق سره زما له امت څخه یوه ډله په حق باندې ده او د حق لور ته هدایت کوی تر هغه وخته چې حضرت عیسی بن مریم (ع) له اسمانه نازل شی"
دا حدیث امت یوه خاصه ډله ښئ چې په حق باندې ده او دا هغه کسان دی چې که خلکو په هغوی منګولې ولګولې او د هغوی افکار او اعمال یې خپل کړل نو چرې به بې لارې نه شی لکه څنګه چې د ثقلین په حدیث کې بیان شوی دی.

---

(۱) تفسیرفیظلا القران۳ټوک ۱۲۰ مخ
(۲) تفسیر رازی ۱۵ ټوک ۷۲ مخ

اهلبيت (ع) صراط مسقيم

اهدِنا الصِّرَاطَ المُستَقِيمَ((اے خدايه! مونږ ته نېغه لاره وښيې))(١) صراط مسقيم هغه پاکه لاره ده چې د شرک وغيره هيڅ پليدى پکې نيشته، هغه لاره ده چې لارويان يې له بې لاريتوبه خلاص او په معنوى او انسانى توکګه پرې تکګ کوى، هغه لاره چې فقط د خداے د بندګۍ لاره ده او دغه لاره د خداے پاک د ګران رسول (ص) اهلبيت (ع) دى چې د قران عدل او برابر دى او د تطهير ايت مبارك د هغوى په شان کې نازل شوے دے، هغه اهلبيت (ع) چې د قران مجيد د وضاحت مطابق پليدى هغوى ته لاره نشى مونډلې او له هر رجس نه پاک او منزه دى.

له ابن بريده او ابن عباس رضى الله تعالى عنهم نه روايت دے چې له صراط مستقيم نه مراد د خداے ګران رسول (ص) او د هغۀ اهلبيت (ع) دى (٢) له جابر بن عبدالله انصارى (رض) نه روايت نقل شوے دے چې د خداے ګران رسول (ص) وفرمايل: " خداے پاک على (ع)، د هغۀ ميرمن او د هغۀ بچى په مخلوقاتو باندې خپل حجت وګرځول او هغوى زما په امت کې د علم دروازې دى، او هرڅوک چې د دوى په وسيله هدايت شى نو په صراط مستقيم باندې هدايت شوى دى(٣)

---

(١) سورۀ حمد ٦ايت,

(٢) (٣) شواهد التنزيل ١ټوک ٥٧-٥٨ مخونه.عن بريده . *في قول الله:"اهدناالصراط المستقيم" قال: صراط محمد و آله.كتاب ارجح المطالب . الشيخ عبيدالله الحنفى, ٥٨, ٣١٩. غاية المرام كتاب د دې په باره کې چې صراط مستقيم حضرت محمد (ص) او د هغه آل دى له سنى لارې درې او له شيعه لارې ٢۴ حديثونه نقل کړى دى ٢۴٧، ٢۴٦ مخونه

حضرت امام محمد باقر (ع) فرمائی:نحن الطريق الواضح و الصراط المستقيم الي الله... (۱) " مونږه د خدا ے پاک په لوری روښانه لار او صراط مستقيم يو..." د دې مطلب په تائيد كښې نور ډېر حديثونه هم راغلی دی.

اهلبيت (ع) مينځنے اُمت

وكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِّتَكُونُواْ شُهَدَاء عَلَى النَّاسِ (۲)" او مونږ تاسو مينځنے امت (ډله) وګرځولئ د دې لپاره چې په خلكو باندې ګواهان او حجت وسئ"

ابان بن عياش له سليم بن قيس نه نقل کړی دی چې وائی: اميرالمومنين على(ع)وفرمايل:"

په تحقيق سره په"لتكونوا شهداء على الناس" ايت كې د خدا ے پاک مراد مونږه (اهلبيت) يو نو بس د خدا ے ګران رسول (ص) په مونږه ګواه دے او مونږ په خلكو باندې ګواه او ځمكه د خدا ے پاک حجت يو او مونږ هغه

---

(۱) احقاق الحق, ۱۳ ټوک ۸۳ مخ په نقل د فرائدالسمطين (ليك علامه شيخ ابراهيم بن محمد بن ابى ابكر بن حمويه الحموينى, وفات ۷۲۲ كال)

(۲) سورهٔ بقره ۱۴۳ ايت

کسان يو چې خدا ے پاک يې په باره کې فرمائی:
وکذلك جعلناكم امةً وسطاً..." (۱)

اهلبيت (ع) د اسلام او د امان لاره

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ ادْخُلُواْ فِي السِّلْمِ كَآفَّةً وَلاَ تَتَّبِعُواْ خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ (۲)

"اے هغو کسانو چې ايمان مو راوړے دے ټول په "سلم" کې داخل شئ او د شيطان متابعت مه کوئ چې هغه ستاسو ښکاره دښمن دے"
له "سلم" نه مراد اهلبيت عليهم السلام دی "سلم" د امان او د نجات د لارې په معنا دے (۳) سلم، تسليم او اسلام يوه معنا لرى (۴) او د نجات او امان لاره او حقيقى اسلام د اهلبيتو (ع)

---

(۱) عن ابان بن عياش عن سليم بن قيس عن على (ع) قال: "ان الله ايانا عنى بقوله تعالى: لتكونوا شهداء على الناس، فرسول الله شاهد علينا و نحن شهداء على الناس و حجته فى ارضه ونحن الذين قال الله جل اسمه (فيهم) وكذلك جعلناكم امةً وسطاً..." شواهد التنزيل، ۱ټوک ص ۹۲
(۲) سورهٔ بقره، ۲۰۸ ايت
(۳)-معجم الفاظ القرآن (مجمع اللغة العربية) ۱ ټوک ۲۰۸ مخ (فى السلم) اى فى طريق الامان و النجاة
(۴) الميزان، ۲ ټوک ۱۰۳ مخ

په ولايت کې دے نو بس اے ايمان راوړونکو تاسو هغه وخت خداے پاک ته تسليم يئ چې په فکر او عمل کې د خداے د ګران رسول (ص) د اهلبيتو (ع) پېروی وکړئ. له حضرت علی (ع) نه روايت دے چې فرمائی: " په سلم کې د داخليدو مقصد زمونږاهلبيتو (ع) ولايت دے(۱)
له امام محمد باقر (ع) نه روايت دے چې "سلم" د علی عليه السلام او له هغه نه وروستو د هغه د اوصياوولايت دے" (۲)

اهلبيت (ع) د خداے پاک رسۍ

وَاعْتَصِمُواْ بِحَبْلِ اللّهِ جَمِيعًا وَلاَ تَفَرَّقُواْ (۳)
او ټول د خداے پاک په رسۍ باندې منګولې ښخې کړئ او بيلېږئ مه"
مسلمان امت پکار دی يو امت وی په دې معنا چې پکار دی ټول د اسلام په صحيح لاره باندې ټګ وکړی او هغه څه چې اسلام وائی هغه شان فکر او عمل دې وکړی. دا يو داسې مطلب دے چې د ټولو اسلامی فرقو پرې اتفاق دے خومشکل کارد صحيح لارې پيژنګلو ده, او مشکل کار د اسلام صحيح پوهه لرل دی. د خداے پاک په رسۍ باندې منګولې لګول د اسلام صحيح پوهه ده خو صحيح پوهه به څوک مسلمان امت ته ورکوی؟ په مسلمه توګه هغه کسان دی چې د صراط مستقيم, حق او حقيقت په لور لارښوونکی, سلم, د امان لاره او د قران په شان(ناطق قران او له ثقلينو څخه) دی.

---

(۱) رواة القوم, منهم العلامة ابن العازلی الشافعی روی عن علی (ع) فی قوله تعالی: "ادخلوا فی السلم کآفة" قال: ولايتنا آهل البيت.
(2) منهم العلامة الشيخ سليمان البلخی القندوزيو المتوفی سنة ۱۲۹۳ ينابيع المودة ص ۲۵۰عن ابی جعفر الباقر فی قوله تعالی "ياايهالذين آمنوا ادخلوا فی السلم کآفة" يعنی ولاية علی عليهم السلام والاوصياء بعده احقاق الحق ۱۴ ټوک ۳۸۲ مخ
(۳) سورۀ آل عمران ۱۰۳ ايت

چي هغوی هماغه د خدای د ګران رسول (ص) پاک اهلبیت (ع) دي.

په ځينو حديثونو کې چې د ثقلين په هکله راغلي دي قرآن مجيد يکې د "حبل الله" په توګه ياد شوی دی او اهلبيت (ع) د قران مجيد برابر دي او له دې امله د خدای پاک رسۍ هم ده، ځکه چې له احاديثو او رواياتو نه هم دا خبره څرګنده ده.

سعيد بن جبير (رض) له ابن عباس (رض) نه نقل کړي دي چې وې ويل: د خدای د ګران رسول (ص) په خدمت کې وو يو اعرابي کس راننوتو او له رسول اکرم (ص) نه يې پوښتنه وکړه چې په "وعتصموا بحبل الله" کې حبل الله (د خدای رسۍ) څه شيز دی چې پکار دي منګولې پرې ښخې کړو؟

د خدای ګران رسول (ص) خپل لاس مبارك په حضرت علي (ع) باندې کېښود او وې فرمايل: "په دۀ باندې منګولې ولګوئ چې دا د خدے پاک مضبوطه رسۍ ده".(۱)

له حضرت امام محمد باقر (ع) نه روايت دی چې د "وعتصموا..."ايت مبارك په تفسير کې يې وفرمايل: "مونږ (اهلبيت) د خدای پاک رسۍ يو" (۲) ((د ځينو سني کتابونو نومونه چې مطلب پکښې بيان شوی دی: تفسير ثعلبي، صواعق محرقه ۹۰ مخ، نورالابصار ۱۰۱ مخ- مترجم))

---

(۱) و اخرج صاحب کتاب المناقب عن سعيد بن جبيره، عن ابن عباس(رض) قال: کنا عندالنبی (ص) اذ جاء اعرابی فقال: يا رسول الله (ص) سمعتك تقول" وعتصموا بحبل الله فما حبل الله الذی نعبصم به؟ فضرب النبی (ص) يده فی يد علي و قال: "تمسکوا بهذا هو حبل الله المتين" احقاق الحق ۳ ټوک ص ۵۴۰ دا حديث په تفصيل سره له جمال الدين بن احمد الحنفی الموصلی چې په ابن حسنويه باندې مشهور دی په بحرالمناقب کې په ۲۳ مخ باندې نقل شوی دی.

(۲) شواهد التنزيل ۱ ټوک ۱۳۱ مخ روايت ۱۸۰ ... عن جعفربن محمد (ع) فی قوله: واعتصموا بحبل الله... قال: نحن حبل الله. ينابيع الموده، ۲۷۴ مخ- احقاق الحق، ۱۴ ټوک، ۳۸۴-۳۸۲ مخونه او ۳ ټوک، ۵۳۹ -۵۴۰ مخونه او ۱۸ ټوک، ۵۳۵ او ۵۴۱ مخونه.

حضرت شافعی (رح) د واعتصموا په تفسیر کې داسې شعرونه ویلی دی:

ولما رایت الناس قد ذهب بهم مذاهبهم فی ابحر الغسی والجهل
رکبت علی اسم الله فی سفن النجا وهم اهلبیت المصطفیخاتم الرسل
و امسکت حبل الله و هو ولاء هم کما قد امرنا بالتمسك بالحبل

اهلبیت (ع) شجرۀ طیّبه

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلاً كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ تُؤْتِي أُكُلَهَا كُلَّ حِينٍ بِإِذْنِ رَبِّهَا وَيَضْرِبُ اللَّهُ الأَمْثَالَ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ (۱)
ایا ګورئ نه چې خدا ے پاک څه رنګه مثال ورکوی چې پاکه کلمه د هغې پاکې ونې په مثال ده چې اصل یې ثابت او څانګې یې په اسمان کې دی او میوه هر وخت د خدا ے په حکم ورکوی او خدا ے د خلکو لپاره مثالونه ورکوی دې لپاره چې نصیحت ترې حاصل کړي"

---

(۱) سورهٔ ابراهیم، ۲۴ او ۲۵ ایتونه

عبدالرحمن بن عوف وائی: له رسول الله (ص) نه مې واریدل چې فرمائی: "ونه زهٔ یم او حضرت فاطمه (ع) یې څانګه ده او حضرت علی (ع) یې میوه جوړونکے او حضرت حسن او حضرت حسین علیهم السلام یې مېوې او زمونږ شیعه (پیروکار) یې پاڼې دی او د ونې جرړه په عدن جنت کې او باقی پاتې یې په نورو جنتونو کې دی." (1)
سلام الختمی وائی چې د امام باقر علیهم السلام په خدمت کښې حاضر شوم او له هغه حضرت نه مې د كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ ... په هکله پوښتنه وکړه نو وې فرمایل اے سلامه! ونه حضرت محمد (ص) دے او د هغې فرع امیرالمومنین حضرت علی (ع) او میوه یې حضرت حسن او حضرت حسین علیهم السلام او څانګه یې حضرت فاطمه زهرا (ع) ده او د غې څانګې نور شاخونه د حضرت فاطمې (ع) له اولاد څخه امامان دی او پاڼې یې زمونږ اهلبیتو شیعه او مینه وال دی. کله چې زمونږ له پیروکارو نه یو کس مړ شی نو له دغې ونې نه یوه پاڼه ورژیږی او کله چې زمونږ په مینه والو کښې یو ماشوم وشی نو د هغې پاڼې په ځاے شنه پاڼه راوځی. بیا مې عرض وکړ اے د رسول الله فرزنده! نو د تُؤْتِي أُكُلَهَا كُلَّ حِينٍ بِإِذْنِ رَبِّهَا څه معنا ده؟

---

(1) عن مینا مولی عبدالرحمن بن عوف عن ابیه یقول: سمعت عبدالرحمن * بن عوف یقول: خذوا منی حدیثاً قبل ان نشاب الاحادیث بالاباطیل سمعت رسول الله (ص) یقول: انا شجره و فاطمه فرعها و علی لقاحها و حسن او حسین ثمرها و شیعتنا ورقها و اصل االشجره فی جنه عدن و سائر ذلک فی سائر الجنه (شواهد التنزیل ۱ ټوک ۳۱۲ مخ)

وي فرمايل: مراد ترې امامان علیهم السلام دی چې خپل شیعه او پېروکار د هر حج او عمرې په موقع له حلالو او حرامو نه خبروی (۱)

د اسلام بنیاد په توحید او خدا ے پرستۍ باندې اېښے شوے دے او هماغه ثابت اصل دے چې د تېرو پېغمبرانو علیهم السلام او حضرت محمد مصطفی (ص) د دعوت او بلنې بنیاد جوړوی. د خدا ے پاک د وحدانیت اصل ثابت اصل دے او نه رنګېدونکے دے، د پېغبراکرم (ص) رسالت په دې اصل ثابت اېښودے شوے دے او هغه ونه چې په دې جرړو باندې ولاړه وی د زمان او مکان او بدلونونو په وجه نه محکومیږی. نو هغه کسان چې د پېغمبراکرم (ص) رسالت ته چې شجرۂ طیّبه ورته ویل شوی دی پناه راوړی نو کله چې وغواړی د هغې په پناه کښې د ارامښت او اطمینان مقام ته لاره پېدا کولې شی او له دې پاکې شجرې نه اوچته ګټه اخېستلې شی چې د هغې په څانګو پورې زوړند شی اوخپله د هغو څانګو له پاڼو څخه شی او د رسالت ښاخ هماغه د پاکو اهلبېتو (ع) ولایت دے او میوه تل په څانګو او شاخونو باندې قرار لری او که مونږ له ونې نه څانګې او ښاخونه لرې کړو نو ونه به بې له ښاخونو او څانګو، نه پاڼې او نه میوه ونیسی.پاسنے ایت مبارک په دې ټکی باندې زیاته تکیه لری

(۱) شواهد التنزیل ۱ ټوک ۳۱۱ او ۳۱۲ مخونه

چې ولایت له رسالت نه جدا نه دے او بې له ولایت نه رسالت ته لاره نه شی پېدا کېدې، او په حقیقت کښې له ښاخونو نه جدا کېدل نه یواځې دا چې له ونې نه جدا کېدل دی بلکې له جرړو او ثابت اصل نه هم جدا کېدل دی یعنې له توحید او وحدانیت نه جدا کېدل دی.

لکه پښتون اتل او د قلم او تورې خاوند خوشحال بابا همدا د رسالت او ولایت عقیده په څومره ښه انداز کښې وړاندې کړې ده چې وائی: (مترجم)

که پـکار دی وی د خـدا ے پېژندګلی
پــېروی د مــحمـد کــړه د عـــلی
بس کا دومره ویل که ورته رخصت د ے
مــحمــد د ے پېغمبر عــلی ولــی

د اهلبیتو (ع) ولایت د هدایت لاره

وَإِنِّي لَغَفَّارٌ لِّمَن تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَى (۱)
او بې له شکه چې زۀ بخښونکے د هغه کس یم چې توبه وکړی، ایمان راووړی او ښه کارونه وکړی او سمې لارې ته هدایت شی.

---

(۱) سورۀ طه ۸۲ ایت

له حضرت ابوذر غفاری (رض) نه نقل شوی دی چې د ایت مبارک إِنِّي لَغَفَّارٌ... په هکله یې وویل چې له لِّمَن تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا نه مراد دا دے چې په هغه څه ایمان راوړی چې د خدا ے ګران رسول (ص) راوړی دی او فرائض او واجبات ترسره کړی او د ثُمَّ اهْتَدَى په باره کښې وائی چې مراد ترې دا دے چې د خدا ے د ګران رسول (ص) د اهلبیتو (ع) د مینې او محبت په لور هدایت شی (داخل شی) (۱)

حضرت امام محمد باقر (ع) د پاسنی ایت په باره کښې فرمائی: ثُمَّ اهْتَدَى یعنې زمونږ اهلبیتو د ولایت په لور هدایت ومومی. (۲)

---

(۱) عن ابی ذر فی قوله تعالی : إِنِّي لَغَفَّارٌ... الایه، قال (لمن) من بما جاء به محمد (ص) و ادّی الفرائض ((ثم اهتدی)) قال: اهتدی قال اهتدی الی حب آل محمد (ص) (شواهد التنزیل للحافظ الحسکانی، ۱ ټوک ۳۷۷ مخ)
همدا رنګ په اخقاق الحق کښې د ۱۴ ټوک په ۴۰۵ مخ، له عون بن ابی جحیفه او ثابت البنانی نه یو لړ بیانونه نقل شوی دی
جمال الدین محمد بن یوسف الزرندی الحنفی فی نظم در رالسمطین ص ۸۲ طبع مطبعه القضاء روی عن ثابت بن البنانی فی قوله عزوجل وَإِنِّي لَغَفَّارٌ لِّمَن تَابَ... ثُمَّ اهْتَدَى الی ولایه اهل بیته (ص) قال: و کذا جاء عن ابی جعفر انه قال: ثم اهتدی الی ولایتنا اهل البیت
(۲) عن جابر، عن ابی جعفر (ع) فی قوله تعالی: وَإِنِّي لَغَفَّارٌ لِّمَن تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَى قال: الی ولایتنا اهل البیت

حضرت امام محمد باقر (ع) همدا رنګ فرمائی: د خدا ے ګران رسول (ص) یوه ورځ له کوره بهر راووت په داسې حال کښې چې د وَإِنِّي لَغَفَّارٌ... ثُمَّ اهْتَدَى ایت مبارک یې لوستو بیا یې حضرت علی (ع) ته وفرمایل: هدایت ستا په ولایت سره د ے (۱)

علامه سید طباطبائی په خپل ارزښناک المیزان تفسیر کښې لیکی: ((په حدیث مبارک کښې له ولایت نه مراد په دین او دنیا کښې د خلکو ((ولایت امر)) د ے او دا ولایت په دینی احکامو او قوانینو او د ټولنیزو چارو په چلولو کښې د مرجعیت قبلول دی او د قرآن مجید د نص په بنیاد د دې ایت مبارک په امثالو کښې: النبی اولی بالمومنین من انفسهم دا ولایت خاص د خدا ے د ګران رسول (ص) لپاره د ے او بیا د هغه حضرت (ص) د اهلبېتو (ع) او عترت لپاره وګرځولے شو لکه د ولایت ایت مبارک، د ثقلین متواتر حدیث مبارک، د منزلت حدیث مبارک او داسې نورو کښې دا خبره ثابتیږی.

که څه هم دا ایت مبارک د هغو ایتونو مبارکو ترمینځ راغلے د ے چې بنی اسرائیل یې پکښې مخاطب کړی دی اد د ایت ظاهری بڼه همداسې ده خو ایت په څه کښې محدودیت نه لری چې خا مخا دې له بنی اسرائیلو پورې محدود وی او له دې نه علاوه د نورو مواردو خنه وګرځی. نو ایت مبارک له دغه مورد نه علاوه هم جاری د ے څنګه چې د هغو په هکله جاری د ے.

البته دا ایت د بنی اسرائیلو متعلق په دې وجه د ے چې د موسی (ع) لپاره د دغه ولایت له ډول شخه یو امامت ثابت ؤ چې بې له هغهٔ نه یې په انبیاو کښې وجود لرلو نو بس د هغهٔ په امت لازمی وه چې د هغهٔ په لور هدایت شی او د هغهٔ په ولایت کښې داخل شی.

او د دې ایت تعلق له غیر بنی اسرائیلو سره په دې وجه دې چې ایت عام د ے او په یوې خاص ډلې پورې مربوط نه د ے نو ځکه دا ایت مبارک د رسول اکرم (ص) په ژوند کښې خلک د هغوی د ولایت په لور رابلی او له هغوی نه پس خلک د هغوی د عترت او اهلبېتو (ع) د ولایت په لور هدایتوی.

اهلبیت (ع) د ذکر خاوندان

فَاسْئَلوا اْأَهْلَ الذِّكْرِ إِن كُنتُمْ لاَ تَعْلَمُونَ (١)

که نه پوهېږئ نو د ذکر له خاوندانو نه پوښتنه وکړئ

جابر بن عبدالله انصاری (رض) وائی: حضرت علی بن ابی طالب (ع) وفرمایل: مونږه اهلبیت (ع) د ذکر خاندان یو (٢)

---

(١) سورۀ نحل ۴۳ ایت (٢) اخرج الثعلبی عن جابر بن عبدالله قال: قال علی بن ابی طالب (ع) نحن اهل الذکر. (ینابیع المودە ١١٩ مخ)

همدا رنګ جعفر جعفی (رض) وائی چې کله د فَاسْئَلوا أَهْلَ الذِّكْرِ ایت مبارک نازل شو حضرت علی (ع) وفرمایل: مونږه (اهلبیت) د ذکر خاوندان یو.(۱)

پکار دی په دې ځان پوه کړو چې په قران مجید کښې پرله پسې ذکر خپله قران مجید ته هم ویل شوے دے (۲) نو په دې بنیاد په دې امت کښې د ذکر خاوندان د قران خاوندان دی. په تېره بیا لکه چې په سورۀ نحل کښې راغلی دی: وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ نو له دې مبارک ایت نه څرګندیږی چې د ذکر خاوندان د قران خاوندان دی او د قران خاوندان هماغه کسان کېدې شی چې په حدیث ثقلین کښې ورته د قران په څېر ویل شوی دی او هغه دی د خداے د ګران رسول (ص) اهلبیت (ع) چې د سورۀ طلاق په ۱۰ ایت کښې ذکر په هغو بزرګوارو په ظاهره اطلاق شوے دے او له رسول اکرم (ص) نه پس هغوی د خلکو د پوښتنو مرجع دی ځکه چې هغوی د خلکو پوښتنو ته د وحی مطابق مطمئنوونکی او ضمانت ورکوونکی ځوابونه ورکوی. په دې ایت مبارک کښې د ذکر په خاوندانو کښې ټول مسلمانان شامل نه دی ځکه چې د دې چارې مسؤلان هغه کسان کېدې شی چې د قرآن او سنتو عارفان وی او څرګنده ده چې ټول مسلمانان د الهی معارفو او دینی احکامو عالمان او په قران مجید باندې پوره پوه نه دی نو په همدې وجه په ایت مبارک کښې د ذکر خاوندان هغه کسان دی چې د ثقلین په حدیث کښې ورته عترت او اهلبیت او د قرآن مجید مساوی وئیل شوی دی او خلک به له دوی نه د دین په اخېستلو سره هدایت بیا مومی او هیڅکله به بې لارې نه شي

---

(۱) تفسیر ابن جریر طبری ۱۷ ټوک ۵ مخ

(۲) سورۀ آل عمران ۵۸ ایت، سورۀ حجر ۲ ایت، سورۀ انبیاء ۵۰ ایت، سورۀ یس ۱۱ او ۲۹ ایتونه، سورۀ ص ۸ او ۸۷ ایتونه، سورۀ فصلت ۴۱ ایت، سورۀ زخرف ۵ ایت ، سورۀ قلم ۵۱ ایت او داسې نور....

سفیان ثوری لـه سُدی نـه روایت کړے دےچې حارث وویـل لـه حضرت علی (ع) نـه مې د فَاسْئَلوا أَهْلَ الذِّکْرِ... ایت مبارک د تفسیر په هکله پوښتنه وکړه چې د ذکر خاوندان کوم کسان دی؟ نو حضرت علی (ع) راتـه وفرمایـل : پـه خدا ے مې دې قسـم وی چې مـونږ (اهلبیت) د ذکـر خاونـدان او د علـم خزانـې یـو مـونږ د تاویل او تنزیل عارفان او عالمان یو، د خدا ے ګران رسول (ص) هم زما په هکله وفرمایل: انا مدینه العلم و علیٌ بابها فمن اراد العلـم فلیاتـه مـن بابـه «زۀ د علم ښار یم او علی (ع) د دغـه ښار دروازه ده هر څوک چې د علم او معرفت زده کړه غواړی نـو پکار دی چې په دروازه راشی» (۱)

همـدا رنـګ یحیـی بـن یمـان لـه اسـرائیل نـه او هغـه لـه جـابر بـن عبـدالله انصـاری (رض) نـه نقـل کـړی دی چـې جـابر وویـل لـه ابوجعفر (ع) نه مې د فَاسْئَلوا أَهْلَ الذِّکْرِ... وضاحت وغوښـتۀ نـو هغـه حضـرت راتـه وفرمایـل د ذکـر خاونـدان مـونږ د پیغبـر اکـرم (ص) خاندان او د هغوی اهلبیت (ع) یو چې د دیـن د معرفـت او د علومو په زده کړه کښې پکار دی له مونږ نه پوښتنه وشی. (۲)

فضیل بن یسار له حضرت ابوجعفر (ع) نه نقل کړی دی چې

---

(۱) عن الحرث قال: سألت علیاً عن هذا لایه(سا سئلوا اهل الذکر...) قال: والله انا لنحن اهل الذکر، نحن اهل العلم و نحن معدن التاویل و التنزیل. ولقد سمعت رسول الله (ص) یقول: (انا مدینه العلم و علیّ بابها فمن اراد العلم فلیاته من بابه شواهد التنزیل ۱ ټوک ۳۳۴ مخ

(۲) شواهد التنزیل علامه حاکم حسکانی

هغه حضرت د فَاسْئَلوا اْ أهْلَ الذِّكْرِ... د تفسير په هکله سوال وکړ نو وي فرمايل: د ذکر خاوندان د خداے د ګران رسول (ص) له عترت او اهلبيتو څخه معصوم امامان (ع) دی. او بيا يې و انزلنا عليکم ذکراً رسولاً ايت مبارک تلاوت کړ. (۱)

له اهلبيتو(ع) سره د حضرت ادم (ع) تمسک

فَتَلَقّی آدَمُ مِن رَبِّهِ کَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ... (۲)

((ادم (ع) له خپل رب نه څه کلمات ياد کړل او په هغو کلماتو يې له خداے پاک نه بخښنه وغوښته...)) او دغه شان خداے پاک حضرت ادم (ع) ته بيا مخه کړه او د هغهٔ توبه يې قبول کړه. له سعيد بن جبير نه روايت دے چې له حضرت عبدالله بن عباس نه داسې رارسېدلی دی چې وې ويل : د خداے له ګران رسول (ص) نه د دې ايت مبارک په باره کښې پوښتنه وشوه نو هغه حضرت (ص) وفرمايل: حضرت ادم (ع) له خداے پاک نه د حضرت محمد (ص)، حضرت علی (ع)، حضرت فاطمې (ع)،

---

(۱) په دې موضوع باندې د تيونس يو سنی عالم سيد محمد تيجانی د اهل ذکر په موضوع يو ډېر غټ کتاب ليکلے دے (مترجم)

(۲) سورهٔ بقره ۳۷ ايت

حضرت حسن (ع) او حضرت حسین (ع) په وسیله دعا وغوښته چې خدا ے ورته په توجه سره مخه کړه (او خپل رحمت یې پرې وکړ) (۲)

ابن عباس (رض) له رسول اکرم (ص) نه نقلوی چې وې فرمایل: هغه وخت چې خدا ے پاک حضرت ادم (ع) ته امر وکړ چې له جنت نه اوځه نو ادم (ع) اسمان ته مخ کړونو د عرش ښی اړخ ته یې پینځهٔ جلوې ولېدې نو وې ویل: ا ے خدایه!ایا له ما نه مخکښې دې هم څوک پېدا کړی دی؟ خدا ے پاک ورته وحی وکړه: ایا دغه پینځهٔ جلوې دې ولیدې؟ وې ویل: هو، خدا ے پاک ورته وفرمایل: دوی زما له نور څخه غوره کړې شوی دی او د دوی نومونه مې له خپلو نومونو نه اخېستی دی. نو زهٔ محمود او ستائیلے شو ے خدا ے یم او دغه محمد (ص) د ے، زهٔ د لوړې او اعلی مرتبې والا یم او دغه علی (ع) د ے، زهٔ فاطر

---

(۱)(۲) عن سعید بن جبیر، عن عبدالله بن عباس، قال: سئل النبی (ص) عن الکتاب التی تلقی آدم من ربه فتاب علیه، قال: سأله بحق محمد وعلی و فاطمه و الحسن والحسین الا تبت علیّ فتاب علیه.

مناقب علی بن ابی طالب لابن المغازلی، ۶۳ مخ، ینابیع المودہ ۹۷ مخ

او خلق کوونکے یم او دغه فاطمه (ع) ده. زۀ محسن او احسان کوونکے یم او دغه حسن (ع) دے او زما لپاره اسما الحسنه او ښه او غوره نومونه دی او دغه حسین (ع) دے. ادم (ع) وویل: نو بس د دوی په وسیله مې وبخښې نو خدا ے پاک پرې وحی وکړه چې هو اوس مې د دوی په وسیله وبخښلے او دا هماغه کلمات دی چې خدا ے پاک د دې په بنیاد وفرمایل: فَتَلَقّٰی آدَمُ مِن رَبِّهِ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ... (۱) (د ځینو سنی کتابونو نومونه چې د دې ایت مبارک پکښې داسې تفسیر شوے دے تفسیر درمنثور، کنزالعمال او مسند الفردوس دیلمی ((مترجم))

---

(۱) عن ابن عباس (رض) عن النبی صلی الله علیه وآله ((لما امر الله ادم بالخروج من الجنه رفع طرفه نحو السماء فرای خمسه أشباح علی یمین العرش فقال: الهی خلقت خلقاً من قبلی؟ فأوحی الله الیه أما تنظر الی هذه الشباح؟ قال: بلی، قال: هؤلاء الصفوه من نوری اشتققت اسماء هم من اسمی: فانا الله المحمود و هذا محمد (ص) و انا العالی و هذا علی (ع) و انا الفاطر و هذا فاطمه (ع) و انا المحسن و هذا حسن (ع) ولی الاسماء الحسنی و هذا الحسین (ع) فقال آدم: فبحقهم اغفرلی، فاوحی الله الیه قد غفرت و هی الکلمات التی قال الله تعالی ((فَتَلَقّٰی آدَمُ مِن رَبِّهِ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ...)) احقاق الحق ۹ ټوک ۱۰۴ مخ ، ینابیع الموده ۹۷ مخ د دا ډول نور حدیثونه هم راغلی دی.

دلته به بده نه وی که د پښتون امت حکیم،عالم او عارف شخصیت حضرت حمزه بابا (رح) څو شعرونه د ذکر شوی ایت مبارک په تفسیر کښې وړاندې کړم لکه چې وائی:

په دعــا کښې د ادم اثر عــلی د ے
په لیمهٔ کښې د یعقوب نظر علی د ے
د اذا تلــها نــور څــه یې تفسیر شته
نــمر د عــلم محمــد قــمر علی د ے
یا یو بل ځا ے کښې وائی:

په خــاطر د محـمد اوازه شوه د بخشیش
آل اولاد د محمد دروازه شوه د بخشیش

یا د پښتنو غېرتی مشر او د قلم او تورې خاوند حضرت خوشحال بابا (رح) وائی:

چې په روی به یې بخښل شی پــاک ناپــاک
بل څوک نه د ے یو صاحب د ے د لولاک
ذوالـفقــار یــې اژدهــا وه دوه یــې ژبــې
چــې د دین مخــالفـان یې وو خــوراک
د خیبر په کــوټ یې هسې زور ښکــاره کړ
چـــې لــه بیخــه یــې راونــړوهٔ پــاک
(کلیات حمزه شینواری او کلیات خوشحال خان خټک)

((مترجم))

اهلبيت (ع) په مباهله کښې

فَمَنْ حَآجَّكَ فِيهِ مِن بَعْدِ مَا جَاءكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْاْ نَدْعُ أَبْنَاءنَا وَأَبْنَاءكُمْ وَنِسَاءنَا وَنِسَاءكُمْ وَأَنفُسَنَا وأَنفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَل لَّعْنَةُ اللّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ (١)

(هر څوک چې له دې نه پس چې د خدا ے د وحی په ذريعه د هغۀ له احوالو نه خبر شوې له تا سره مجادله او بحث کوی نو ورته ووايه چې راشئ چې مونږ خپل زامن راولو تاسو خپل زامن راولئ مونږ به خپلې مېرمنې او زنانه راولو او تاسو به خپلې مېرمنې راولئ او مونږ به خپل نفسونه راولو او تاسو به خپل نفسونه راولئ او بيا به مباهله وکړو (يعنې د خدا ے په درګاه کې به يو بل ته ښېرې وکړو) چې په دروغجنو او کافرانو دې د خدا ے عذاب او لعنت نازل شی))

پاس ذکر شوے ايت مبارک د مباهلې په هکله نازل شوے دے چې د خدا ے د ګران رسول (ص) او د نجران د عيسائی عالمانو ترمينځ رامنځته شوې وه. قيصه داسې وه چې د نجران عيسائی عالمانو د حضرت عيسی (ع) په هکله له رسول الله (ص) سره مناظره وکړه چې په هغو کښې د خدا ے ګران رسول (ص) د هغوی د غلط فهميو ځوابونه ورکړل او په هغوی باندې يې چې کوم سوالونه وکړل هغوی يې لا ځوابه کړل خو هغوی بيا هم له کج بحثۍ نه کار اخېستو نو بالاخره د خدا ے ګران رسول (ص) د خدا ے پاک په حکم هغوی مباهلې ته راوبلل. مباهله هغه وخت کيږی چې په مناظره کښې مقابل لورے هيڅ يو دليل او برهان ته غاړه نه ايږدی نو بيا د دوړو خواو تر ټولو غوره کسان يو ميدان ته اوځی او د خدا ے پاک په درګاه کښې يو بل ته ښېرې وکړی نو چې کومه ډله خدا ے پاک ته نزدې وی نو په هغې مقابلې خواوې باندې عذاب نازل شی.

نو اوس کتل پکار دی چې د نجران له عيسائی عالمانو سره د خدا ے ګران رسول (ص) کومې هستۍ له ځان سره بوتلې چې خدا ے پاک ته له ټولو انسانانو نه نزدې وې نو په دې ټول

تفسیرونه د حدیث او تاریخ کتابونه ګواه دی چې د خدای ګران رسول (ص) د مباهلې لپاره له ځان سره حضرت امام علی، حضرت فاطمه زهرا، حضرت امام حسن او حضرت امام حسین علیهم السلام واخیستل او له مدینې منورې نه بهر میدان ته ووتل خو عیسائی عالمان له مباهلې نه په شا شول او هغه ځکه چې د هغوی مشر پادری نورو عیسائی پادریانو ته وویل چې زما دې د عیسی (ع) په رب قسم وی چې زه داسې سپیڅلې څیرې وینم چې که دوی ښیرې وکړې نو د ځمکې په سر به یو عیسائی پاتې نه شی او که دا هستی غر ته هم حکم وکړی نو هغه به له خپل ځایه وخوزی او په دا ډول یې له مباهلې نه لاس واخیست او د رسول اکرم (ص) په حکومت کښې په امن سره د اوسېدو او کال په کال د جزیې ورکولو فیصله یې وکړه او رحمت اللعالمین هم ومنله او دا مباهله د اسلام په کامیابی تمامه شوه. (مترجم)

اوس په دې هکله د څو کتابونو شواهدو ته پام وکړئ:

د خدای ګران رسول (ص) د نجران نصاری مباهلې ته رابلل او بیا یې حضرت علی، حضرت فاطمه، حضرت حسن او حضرت حسین علیهم الصلوات والسلام په مباهله کښې د ګډون لپاره راوغوښتل نو بس عیسائیانو د مباهلې توان راونه ړو ځکه چې د خپل مذهب په باطلېدو پوهېدل نو په خپل دین باندې د باقی پاتې کېدو لپاره جزیې ورکولو ته تیار شول (۱)

د ام المومنین حضرت ام سلمې (رض) له غلام ابو ریاح نه روایت نقل شوے دے چې وې ویل: د خدای ګران رسول (ص) وفرمایل: که خدای پاک له علی (ع)، فاطمې (ع) حسن (ع) او حسین (ع) نه علاوه زیات سپیڅلی او د قدر وړ کسان لرلې نو ما ته به یې فرمایلی وو او هغه به مې د نجران له عیسائیانو سره د مباهلې لپاره بوتلی وو خو ما ته امر وشوچې له دوی سره

---

(۱) احقاق الحق ۱۴ ټوک ۱۳۴ مخ

د مباهلې لپاره لاړ شم او دوی د خدا ے تر ټولو غوره بندګاه دی نو بس د دوی په وسیله د نجران په نصاراو باندې غالب شوم (۱)

له ابوسعید خدری (رض) نه روایت دے وائی: چې کله فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءنَا وَأَبْنَاءكُمْ... ایت مبارک نازل شو نو د خدا ے ګران رسول (ص) له حضرت علی، حضرت فاطمه زهرا، حضرت حسن او حضرت حسین علیهم السلام سره د مباهلې لپاره ووتو. (۲)

عامر بن سعد له خپل پلار نه نقلوی چې هغۀ وویل: چې کله فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءنَا وَأَبْنَاءكُمْ... ایت مبارک نازل شو نو د خدا ے ګران رسول (ص) حضرت امیرالمومنین، حضرت فاطمه، حضرت حسن او حضرت حسین علیهم السلام ځانته راوغوښتل او وې فرمایل: ا ے خدایه!دا زمااهلبیت (ع) دی.(۳)

---

(۱) احقاق الحق ۱۴ ټوک ۱۴۵ مخ

(۲) عن ابوسعید خدری، لما نزلت هذه الایه فَقُلْ تَعَالَوْا ... قال: فخرج رسول الله بعلیؤ فاطمه والحسن والحسین (احقاق الحق ۱۴ ټوک ۱۳۴ مخ)

(۳) عن عامر بن سعد ، عن ابیه قال: لما نزلت هذه الایه دعا رسول الله (ص) علیاً و فاطمه و حسناً و حسیناً فقال: اللهم هؤلاء اهلی (شواهد التنزیل ۱ټوک ۱۲۴ مخ، احقاق الحق ۱۴ ټوک ۱۳۱ او ۱۴۸ مخونه حمزه بابا وائی:

پینځو کړل لا جوابه د نجران نصاری پینځۀ وو چې تشهیر یې د اسلام کړے دے

((د ځينو هغو سنی کتابونو حوالې چې پکښې په مباهله کښې د دې پينځو تنو د ګډون ذکر شوے دے: صحيح مسلم کتاب فضائل الصحابه، صحيح ترمذی، مسند احمد بن حنبل، تفسير در منثور، مستدرک، سنن بيهقی، کشاف، تفسير کبير، نورالابصار، تفسير ابن جرير طبری، صواعق محرقه، اسباب النزول واحدی او داسې نور ډېر کتابونه۔ مترجم))

اهلبيت (ع) پاک او معصوم

إِنَّمَا يُرِيدُ اللّهُ لِيُذْهِبَ عَنكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيراً (۱) ((خدائے بس دا غواړی چې اے د رسول (ص) اهلبيتو له تاسو نه د هر ډول پليدی لرې وساتی او تاسو داسې پاک او پاکيزه ولری لکه څنګه چې د پاکۍ حق دے)) (۱)

حضرت صفيې (رض) له حضرت عائشې (رض) نه روايت نقل کړے دے چې د يو ورځ وختی د خدائے ګران رسول (ص) چې د نقشه دار تور څادر يې په اوږو اچولے ؤ کور ته تشريف راوړۀ نو

---

(۱) سورۀ احزاب ۳۳ ايت (۲)

حمزه بابا (رح) د دې ايت تفسير په شعر کښې داسې وايي: (مترجم)

د تطهير ايت که ولولې شې پوه به ګناه نه پربږدی په آل کښې د نبی

حضرت حسن (ع) یې راوباله بیا یې حضرت حسېن (ع) راباله بیا یې حضرت فاطمه (ع) راببلله او په اخېر کښې حضرت علی (ع) راوباله او دغه ټول یې د هغه څادر لاندې کړل نو دا ایت مبارک یې تلاوت کړ: إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيراً (۱)

د خداے د ګران رسول (ص) له بلې بی بی حضرت سلمې (رض) نه روایت دے چې وائی چې د تطهیر ایت مبارک زما په کور کښې په رسول الله (ص) باندې نازل شو په داسې حال کښې چې په کور کښې اوۀ تنه وو جبرائیل (ع)، میکائیل (ع) ، حضرت علی (ع)، حضرت فاطمه زهرا (ع)، حضرت حسن (ع) او حضرت حسېن (ع) او زۀ خپله نو زۀ هم له څادر نه بهر اودرېدم او د خداے ګران رسول (ص) ته مې عرض وکړ یارسول الله (ص) زۀ د دې څادر لاندې راتلې شم. د خداے ګران رسول (ص) وفرمایل: ته په خپل ځاے په خېر یې ته د پېغمبر مېرمن یې.(۲)

(۱) صحیح مسلم کتاب فضائل الصحابه باب فضائل اهل بیت ، مستدرک الصحیحین حاکم ۳ ټوک ۱۴۷ مخ ، سنن بیهقی ۲ ټوک ۱۴۹ مخ، تفسیر ابن جریر طبری ۲۲ ټوک ۵ مخ، تفسیر درمنثور سیوطی د تطهیر ایت په ترڅ کښې، زمخشری او فخر رازی په خپلو تفسیرونو کښې او داسې نورو ډېرو سنی عالمانو په خپلو کتابونو کښې نقل کړے دے.

(۲) صحیح ترمذی ۲ ټوک ۲۰۹ مخ، مشکل الاثار ۱ ټوک ۳۳۵ مخ، * اسدالغابه ۲ ټوک ۱۲ مخ، تفسیر ابن جریر طبری ۲۲ ټوک ۲ او ۷ مخونه، او نور ګڼ شمېر د حدیثونو کتابونه او تفسیرونه،

له جابر بن عبدالله انصاری (رض) نه روایت دے چې د خدا ے گران رسول (ص) حضرت علی، حضرت فاطمه، حضرت حسن او حضرت حسین علیهم السلام ځانته راوغوښتل او څادر يې پرې وغوړولو او وې فرمايل:اللهم هولاء اهلی هولاء اهلی خدايه پاکه دا زما اهلبيت دی ، خدايه پاکه دا زما اهلبيت دی.همدا ډول حديث له ابن عباس (رض) نه هم روايت دے (١)

له انس بن مالک (رض) نه روايت دے چې د خدا ے گران رسول (ص) شپږ مياشتې متواتر دا خپل رسم جوړ کړ ے ؤ چې کله به د سهار نمونځ لپاره جومات ته تلۀ نو چې کله به د بی بی فاطمې (ع) د کور له دروازې سره تېرېدۀ نو فرمايل به يې: الصّلاه يا اهل البيت يعنې اے اهلبيتو (ع) نمونځ ته پاڅئ، او بيا به يې وفرمايل په دې پوه شئ چې د قران مجيد دا ايت إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيراً ستاسو په شان کښې نازل شوے دے. (٢)

---

(١) شواهد التنزيل، مسند احمد بن حنبل ١ ټوک ٣٣٠ مخ، خصائص ٨ مخ ، رياض النضره ٢ ټوک ٢٠٣ مخ مجمع هيثمی ٩ ټوک ١١٩ مخ مستدرک وغېره

(٢) صحيح ترمذی ٢ ټوک ٢٩ مخ، تفسير ابن جرير طبری ٢٢ ټوک ۵ مخ، مستدرک الحاکم ٣ ټوک ١۵٨ مخ، مسند امام احمد بن حنبل ٣ ټوک ٢۵٢* مخ، اسدالغابه ۵ ټوک ۵٢١ مخ، کنزالعمال ٧ ټوک ١٠٧ مخ، تفسير درالمنثور وغېره . په همدې مضمون سره دا حديث له ابی الحمراء، معقل بن يسار، ام سلمه، ابوسعيد خدری او نورو ډېرو صحابانو (رض) نه هم په مختلفو طريقو نقل دے او ګڼ شمېر سنی کتابونو کښې راغلے دے

له اهلبيتو (ع) سره مينه په امت واجب ده

قُل لّا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلّا الْمَوَدّةَ فِي الْقُرْبَى (١)

(((اے رسوله امت ته دې) ووايه زهٔ له تاسو نه (د رسالت) په دې کار هيڅ اجرت نه غواړم مګر(بس دا درنه غواړم چې) زما له خپلوانو سره مينه او مودت کوئ))

عثمان بن ابی يقضان له سعيد بن جبير او هغه له حضرت ابن عباس (رض) نه روايت نقل کوی چې وې ويل: په مدينه منوره کښې د رسول اکرم (ص) انصارو يوه خصوصی جرګه جوړه کړه او فېصله يې وکړه چې مالونه راټول کړو او د رسول اکرم (ص) په خدمت کښې يې وړاندې کړو چې لاس يې خلاص شی، توانمن شی او د چا محتاجه نشی، بيا د خدائے د ګران رسول (ص) په خدمت کښې حاضر شول او ورته يې عرض وکړ چې يا رسول الله (ص) مونږ فېصله کړې ده چې له خپلو مالونو نه ستاسو لپاره مال جمع کړو چې چا ته مو حاجت نه وی. چې کله يې دا فېصله د خدائے د ګران رسول (ص) په خدمت کښې وړاندې کړه نو دا مبارک ايت قُل لّا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ

---

(١) سورۀ شوری ٢٣ ايت

أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى په پاک نبی (ص) نازل شو. (۱)
يعنې انصارو ته او خپل امت ته يې دا خبره په ګوته کړه چې زما د رسالت د کار اجرت پېسې او مالونه حالونه نه دی بلکې پکار دی زما له اهلبېتو(ع) سره مينه او مودت وکړئ چې د دواړو جهانو نېکمرغۍ مو په برخه شي.

له جابر بن عبدالله انصاری (رض) نه روايت نقل شوے دے چې دا ايت مبارک قُل لَّا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى د رسول اکرم (ص) د اهلبېتو(ع) په شان کښې نازل شوے دے او د روايت په اخېر کښې دا مضمون راغلے دے چې يو ځل يو بانډسی سړے د خدا ے د ګران رسول (ص) په خدمت کښې حاضر شو او عرض يې وکړ: يا رسول الله (ص) ما ته اسلام راوښيه، رسول الله (ص) ورته وفرمايل: اسلام دا دے چې په دې خبره ګواهی ورکړې چې لا اله الا الله وحده لا شريک له و ان محمداً عبده و رسوله هغه بانډسی سړی پوښته وکړه: ايا په دې کار به رانه څه اجرت او پېسې اخلې؟ د خدا ے ګران رسول (ص) ورته وفرمايل: نه بلکې له قرباو سره له مينې نه بغېر بل څه درنه نه غواړم. هغۀ پوښته وکړه: ايا خپلو قرباو او خپلوانو سره يا ستاسو له خپلوانو سره؟ ورته يې وفرمايل:
زما له اهلبېتو سره، هغه سړی دا خبره ومنله او عرض يې وکړ: يا رسول الله خپل لاس دې را دېښوه کړه چې په دې خبره درسره بيعت وکړم چې د خدا ے لعنت دې وی په هغه کس باندې چې ستا له اهلبېتو (ع) سره مينه نه کوی د خدا ے ګران رسول (ص) وويل: آمين (۱)
سعيد بن جبېر له ابن عباس نه نقلوی: چې کله دا ايت مبارک قُل لَّا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى نازل شو نو ځينو صحابه کرامو (رض) پوښته وکړه يا رسول الله (ص) ((قربی)) کوم کسان دی چې خدا ے پاک ورسره مونږ ته د مينې او مودت حکم راکړ؟ رسول الله (ص) وفرمايل: زما اهلبېت علی، فاطمه، حسن او حسېن عليهم السلام دی چې پکار دی له هغوی سره مينه او محبت وکړئ.(۲)

(!) تفسير ابن جرير طبری ۲۵ ټوک ۱۲ او ۱۷ مخونه، ذخائر العقبی، حليه الاولياء ۳ ټوک ۲۰۱ مخ،
سيوطی په تفسير درالمنثور کښې د ايت مبارک په ترخ کښې له ابن منذر، ابن ابی حاتم او طبرانی او ابن مردويه د سعيد بن جبير له لارې له ابن عباس نه نقل کړے دے، همدا رنګ په ذخائرالعقبی ۲۵ مخ کښې، محب طبری له مناقب احمد نه، هيثمی په خپله مجمع کښې د ۷ ټوک په ۱۰۳ مخ کښې او د ۹ ټوک په ۱۲۸ مخ کښې، ابن حجر مکی په صواعق محرقه کښې په ۱۰۱ مخ کښې له احمد نه او طبرانی او ابن ابی حاتم او حاکم له ابن عباس نه او شيخ شبلنجی د نورالابصار په ۱۰۱ مخ کښې له تفسير بغوی نه نقل کړے دے.

په دې هکله امام شافعی (رح) ډېر په زړه پورې شعرونه وئیلی دی وائی:

یارا کباقف بالمحصب من منی
احتف بساکن خیفها والناهض
سحراً اذا فاض الحجیج الی منی
فیضاً کما نظم الفرات الفائض
ان کان رفضا حب آل محمد
فلیشهد الثقلان انی رافضی

یعنې اے سپوره چې کله له مشعر نه منی ته کوچ کوې (چې د ټولو حاجیانو د تېرېدو مقام دے) نو لږ اودرېږه او په اوچت اواز داسې چغه کړه چې ټول هغه کسان په خیف جومات وی یا په ناهض کښې وی ستا چغه واوری او البته دا چغه د سحر په وخت ووهه چې ټول حاجیان په جوش او ولوله کښې منی ته روان وی او د مشعر او منی ترمینځ لاره لکه د فرات د سیند د خلکو له سېلاب نه په موج کښې وی چې شافعی وائی: که چرې د حضرت محمد (ص) د آل (اهلبېتو) مینه رفض وی او له دین نه وتل وی نو ټول پېریان او انسانان واورئ چې زۀ رافضی (یعنې له دینه وتلے) یم.

او همدا چغه د قلم او تورې خاوند خوشحال خان بابا (رح) په بل ډول وهی او وائی:

لــه اولــه تــر اخېره پــه جهــان کښې
د سید په شان څوک نیشته معراجی
زۀ خوشحال خټک په حب د اهلبېتو
رافضی کړم، خارجی او اخراجی

او حمزه بابا (رح) یې په دې ډول وهی وائی:

وسیلــه مــې مــحمــد او اهلبېت دی

شته امید چې عاقبت مې شی محمود

اهلبیت (ع) صادقین

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ (١)

((اے هغو کسانو چې ایمان مو راوړے دے له رښتینو سره شئ))

مالک بن انس (رض) له نافع (رض) نه نقلوی چې عبدالله بن عمر (رض) د دې ایت مبارک چې يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ په شرح کښې وویل: اتَّقُوا اللّهَ یعني

---

(١) سورۀ توبه ١١٩ ایت

خدا ے پاک د رسول الله (ص) ټولو اصحابو (رض) ته حکم وکړ چې تقوا اختیار کړئ او كُونُواْ مَعَ الصّادِقِينَ يعني تل له محمد (ص) او د هغوی له اهلبیتو (ع) سره اوسئ او له هغوی نه چرې بیل نه شئ. (۱)

مفضل بن صالح (رض) له جابر(رض) نه او جابر (رض) له ابی جعفر امام محمد باقر (ع) نقل کړی دی چې وې فرمایل: كُونُواْ مَعَ الصّادِقِينَ يعني له آل محمد(ص) سره ملګری شئ او له هغوی نه جدا نه شئ. او په بل ځا ے کښې دی چې له حضرت علی (ع) سره شئ (۲)

کلبی (رض) له ابو صالح (رض) نه او هغهٔ له عبدالله بن عباس (رض) نقل کړی دی چې هغهٔ د اتّقُواْ اللّهَ وكُونُواْ مَعَ الصّادِقِينَ ایت مبارک د شان نزول په هکله وویل: د خدا ے پاک دا کلام د حضرت علی (ع) او د هغهٔ د ملګرو په هکله نازل شوے دے.(۳)

---

(۱) شواهد التنزیل حدیث ۳۵۷ علامه حاکم حسکانی

(۲) شواهد التنزیل حدیث ۳۵۳ علامه حاکم حسکانی، تفسیر ابن عساکر

(۳) شواهد النتزیل حدیث ۳۵۱ علام حاکم حسکانی، تفسیر درالمنثور سیوطی

په اهلبيتو (ع) باندې درود فرض دے

إِنّ اللّهَ وَمَلَائكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النّبِيِّ يَا أَيُّهَا الّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلّمُوا تَسْلِيمًا (١)

خداے پاک او د هغهٔ فرښتې په نبی پاک (ص) باندې درود وائی نو اے مومنانو تاسو پرې هم درود وائئ (او د هغهٔ فرمان ته غاړه کېږدئ.

له کعب بن عجزه نه روايت نقل شوے دے وائی چې کله إِنّ اللّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النّبِيِّ... ايت مبارک نازل شو نو مونږ پوښتنه وکړه يا رسول الله په تاسو باندې د سلام طريقه خو راته راغلې خوکيف نصلی عليک؟ درود درباندې څنګه وايو؟ هغوی ورته وفرمايل: په دا ډول راباندې درود ليږئ::اللهم صل علی محمد و آل محمد. او په يو بل روايت کېګ راغلی دی:کما صليت علی ابراهيم و آل ابراهيم انك حميد مجيد. او داسې هم راغلی دی چې د خداے له ګران رسول (ص) نه پوښتنه وشوه

---

(١) سورۀ احزاب ۵۶ ايت

چې په تاسو باندې څنګه درود وایو؟ نو وې فرمایل:

اللهم صل علی محمد و آل محمد کما صلیت علی ابراهیم و علی آل ابراهیم و بارك علی محمد و علی آل محمد کما بارکت علی ابراهیم و علی آل ابراهیم انك حمید مجید. (۱)

امام شافعی وائی:

یا اهل بیت رسول الله حبکم فرض من الله فی القرآن انزله
کفا کم من عظیم القدر انکم من لم یصل علیکم لا صلواة له

"یعنې اے اهلبیتو (ع) خداے پاک ستاسو مینه په قران مجید کښې فرض کړې ده (د سورهٔ شوری ۲۳ ایت ته اشاره ده) او ستاسو د عظمت لپاره دا هم کافی دی چې که څوک په تاسو باندې درود و نه وائی نو نمونځ یې نه قبلیږی (اشاره د نمونځ تشهد ته ده چې د نمونځ له واجباتو څخه دے او که چا قصداً په تشهد کښې په محمد او آل محمد (ص) باندې درود ونه وئیلو یا د آل په ځاے یې بل څوک یاد کړل نو نمونځ یې باطل دے او د قبلېدو وړ نه دے (۲)

---

(۱) صحیح بخاری ۳ ټوک، صحیح مسلم ۱ ټوک، ینابیع الموده، سواعق محرقه، تفسیرکبیر شپږم ټوک ۷۹۷ مخ، تفسیر درالمنثور،صحیح ترمذی ۲ ټوک ۲۱۲ مخ وغیره.

(۲)علامه شیخ عبدالله بن محمد بن عامر شبراوی د الاتحاف بحب الاشراف کتاب په ۲۹ مخ او سید ابی بکر بن شهاب الدین علوی د رشفة الصادی من بحر فضائل بنی النبی الهادی چاپ مصر د 2 باب په 31 مخ او د ۴باب په ۴۹ مخ او حافظ جمال الدین زرندی په معراج الوصول فی معرفة ال رسول (ص) کتاب کښې او ابن حجر مکی د صواعق محرقه په ۸۸ مخ کښې نقل کړی دی

پـه دې مختصـر کتـاب کښـې بـه د څوارلسـو معصـومينو(ع) د شمېر په مناسبت په هم دې ۱۴ مبارکو ايتونو باندې بسنه وکړو ګنی قرآن مجيـد ټـول د خدا ے د ګران رسـول (ص) د اهلبېتـو (ع) له فضائلو نـه ډک د ے لکه حسېن بـن سـليمان لـه ابی جارود او هغه له اصبغ بن نباته نه او هغهٔ له حضرت علی (ع) نقـل کـړی دی چې وې فرمايل: قران څلور برخې نازل شوے د ے (بل يو روايت کښې درې برخې ذکر شوی دی) يوه برخه يې زمونږ اهلبېتـو (ع) په فضيلت کښې دويمه برخه يې زمونږ اهلبېتو (ع) د دښمنانو په مذمت کښې، دريمه برخه يې د حلالو او حرامو په هکله او څلورمه برخه يې د فرائضو او احکامو په بيانولـو کښې نازلـه شوې ده.(۱) او حتی چې لــه حـضرت ابن عباس (رض) نه راويت د ے چې يوائې د حضرت علی (ع) په شان کښې درې سوه ايتونه نازل شوی دی (۲) بلکې حقيقت دا د ے چې اهلبېت (ع) بذات خود ناطق قرانونه دی لکه

---

(۱) شواهد التنزل روايات ۵۸ ، ۶۰،۵۹

(۲)حطيب بغدادی په خپل تاريخ کښې له حضرت ابن عباس (رض) نه نقل کړے د ے

حمزه بابا (رح) ورته په شعرکښې اشاره کوی وائی:
جوړه د صفېن غوندې صحرا د کربلا نن
بیا څه قرانونه اوچت شوی په نېزو کښې
نو بس لنډه به دا ووایم چې کوم خلک مخلص وی او په زړونو کښې یې د خدا ے د ګران رسول (ص) له اهلبېتو (ع) سره بغض او کینه نه وی نو د هغوی لپاره یوه اشاره هم کافی ده او چې په زړونو کښې یې درغلی وی نو هغوی ته که ټول قران ټکے په ټکے وښې نو بیا یې هم نه منی. هغه د رحمان بابا (رح) په قول:

صاف دلانو لره لږ نصیحت بس د ے
د ګوهرو پېوستون په نری تار شی
او زما بنده شعرونه دی چې:

فرض په هر چا مودت د اهلبېتو
په قران کښې د ے صفت د اهلبېتو
د کوم کوم ایت تاویل به څوک بدل کړی
قران ډک د ے له صفت د اهلبېتو
وارثان د پاک رسول او امامان دی
رېښتیا حق د ے ولایت د اهلبېتو
هر عارف، سالک هله د خدا ے ولی شی
چې حاصل کړی معرفت د اهلبېتو
چې دښمن هم پکښې عېب ښودلے نشی
تل به یاد وی دا عصمت د اهلبېتو
ډېر بهادر او شجاعان په دنیا هېر شول
خو هېر نه شو شجاعت د اهلبېتو
ډېر په ظلم او دوکو حکمرانان شول
خو قائم د ے سلطنت د اهلبېتو
دښمنان هغه کسان د خدا ے رسول دی
چې څوک کړی مخالفت د اهلبېتو
پوره څوارلس سوه کاله ظلم وشو
ختم نه شولو عترت د اهلبېتو

د امت له لاسه واړه شهیدان شول
ډېر دے زیات مظلومیت د اهلبېتو
عبث نورو مذهبونو پسې مه ځه
بس قبول کړه شریعت د اهلبېتو
زهٔ شاهین چې را په یاد کړم ژړا راشي
کربلا کښې شهادت د اهلبېتو

والحمدُ للهِ رَبّ اللعالَمِینْ